

Laat liggen die steen!

Het keren van stenen is een bekende zoekmethode voor herpetologen. Zowel reptielen als amfibieën kunnen onder stenen, hout, afval etc. relatief eenvoudig gevonden worden. Hierop voortbordurend worden zelfs kunstmatige schuilplaatsen uitgelegd in het kader van monitoring en inventarisatie. Dat het keren van zo'n steen grote gevolgen kan hebben is bij de meesten onbekend. Onlangs verscheen in het tijdschrift *Animal Conservation* een artikel van Pike, Croak, Webb & Shine die het gebruik van stenen en de impact van het keren en verplaatsen op een sterk bedreigde slangensoort (*Hoplocephalus bungaroides*) hebben onderzocht. Hoewel de resultaten zich niet rechtstreeks laten vertalen naar de vaderlandse situatie, er is hier immers nog geen onderzoek naar gedaan, zijn er toch enkele belangrijke gedragsregels uit te destilleren.

Stenen belangrijk

In het onderzoeksgebied bleken losliggende stenen ideale plekken voor reptielen, deze stenen zijn warmer dan de omgeving en eronder is een veilige schuilplaats te vinden. De onderzoekers hebben gepoogd op de volgende onderzoeksvragen een antwoord te vinden:

- Vermijden reptielen stenen die zijn verplaatst?
- Heeft het niet precies terugleggen van de steen gevolgen betreffende de thermische, hydrologische en fysische eigenschappen van de schuilplaats, en daarmee dus gevolgen voor de geschiktheid voor reptielen?
- Heeft het precies terugleggen van de steen invloed op het gebruik door reptielen?

Antwoorden & belangrijke conclusie

Stenen die zijn omgekeerd en niet precies zijn teruggelegd verliezen hun waarde; er zijn significant minder reptielen aangetroffen onder dit soort verplaatste stenen. Het

microklimaat onder deze stenen is verslechterd (temperatuur en luchtvochtigheid) waardoor ze niet meer functioneren als voorheen. Gelukkig blijkt dat het precies terugleggen van stenen wel werkt: microklimaat en daarmee dus ook acceptatie door reptielen blijft gehandhaafd. De onderzoekers trekken uit hun resultaten een belangrijke conclusie die van toepassing is op meerdere habitats, zowel terrestrisch als aquatisch: **leg stenen altijd terug in hun oorspronkelijke positie.**

